

SKLADIŠTA PODATAKA - DIMENZIONA ANALIZA (OLAP)

Osnovu OLAP dimenzione analize predstavlja OLAP kocka (CUBE) koja može biti sa 1 ili n dimezija (direktna vizualizacija je moguća do $n=3$).

City	Time	Total Revenue
Glasgow	Q1	29726
Glasgow	Q2	30443
Glasgow	Q3	30582
Glasgow	Q4	31390
London	Q1	43555
London	Q2	48244
London	Q3	56222
London	Q4	45632
Aberdeen	Q1	53210
Aberdeen	Q2	34567
Aberdeen	Q3	45677
Aberdeen	Q4	50056
.....	.....	.....
.....	.....	.....

(a)

		City			
Quarter	City	Glasgow	London	Aberdeen	.....
	Q1	29726	43555	53210	.....
	Q2	30443	48244	34567	.....
	Q3	30582	56222	45677	.....
	Q4	31390	45632	50056	.....

(b)

Property Type	City	Time	Total Revenue
Flat	Glasgow	Q1	15056
House	Glasgow	Q1	14670
Flat	Glasgow	Q2	14555
House	Glasgow	Q2	15888
Flat	Glasgow	Q3	14578
House	Glasgow	Q3	16004
Flat	Glasgow	Q4	15890
House	Glasgow	Q4	15500
Flat	London	Q1	19678
House	London	Q1	23877
Flat	London	Q2	19567
House	London	Q2	28677
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

(c)

Property type	City			
	Time			
	Q1	Q2	Q3	Q4
Flat	15056	14555	14578	15890
House	14670	15888	16004	15500

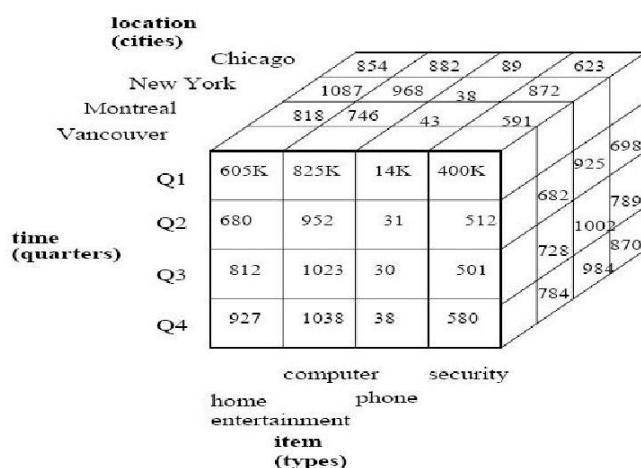
(d)

Primer: dvodimenziona (b) i trodimenziona (d) OLAP kocka za promet nekretnina. (a) i (c) su odgovarajuće tabelarne predstave.

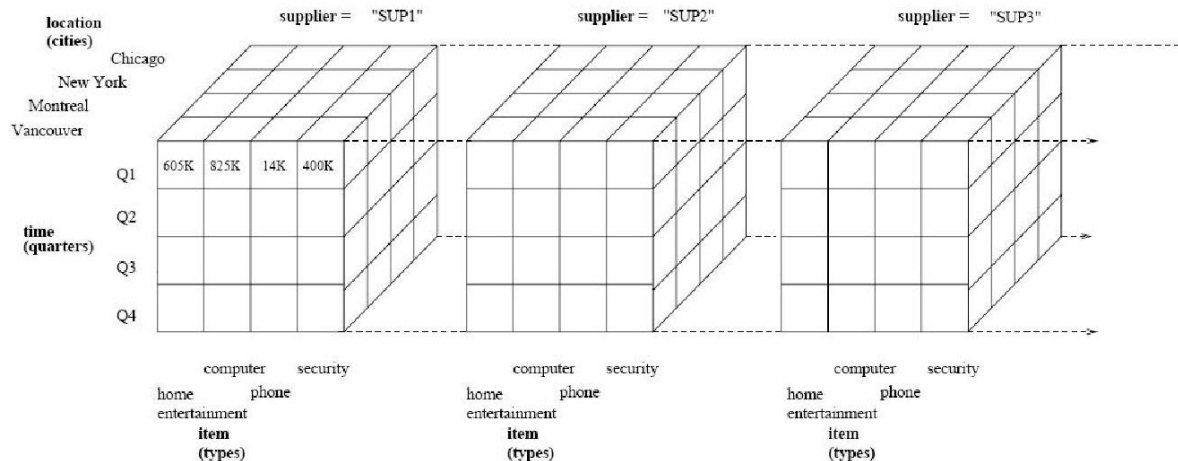
Primer: Prodaja artikala

t i m e	location = "Vancouver"				location = "Montreal"				location = "New York"				location = "Chicago"			
	item				item				item				item			
	home	comp.	phone	sec.	home	comp.	phone	sec.	home	comp.	phone	sec.	home	comp.	phone	sec.
ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.	ent.
Q1	605K	825K	14K	400K	818K	746K	43K	591K	1087K	968K	38K	872K	854K	882K	89K	623K
Q2	680K	952K	31K	512K	894K	769K	52K	682K	1130K	1024K	41K	925K	943K	890K	64K	698K
Q3	812K	1023K	30K	501K	940K	795K	58K	728K	1034K	1048K	45K	1002K	1032K	924K	59K	789K
Q4	927K	1038K	38K	580K	978K	864K	59K	784K	1142K	1091K	54K	984K	1129K	992K	63K	870K

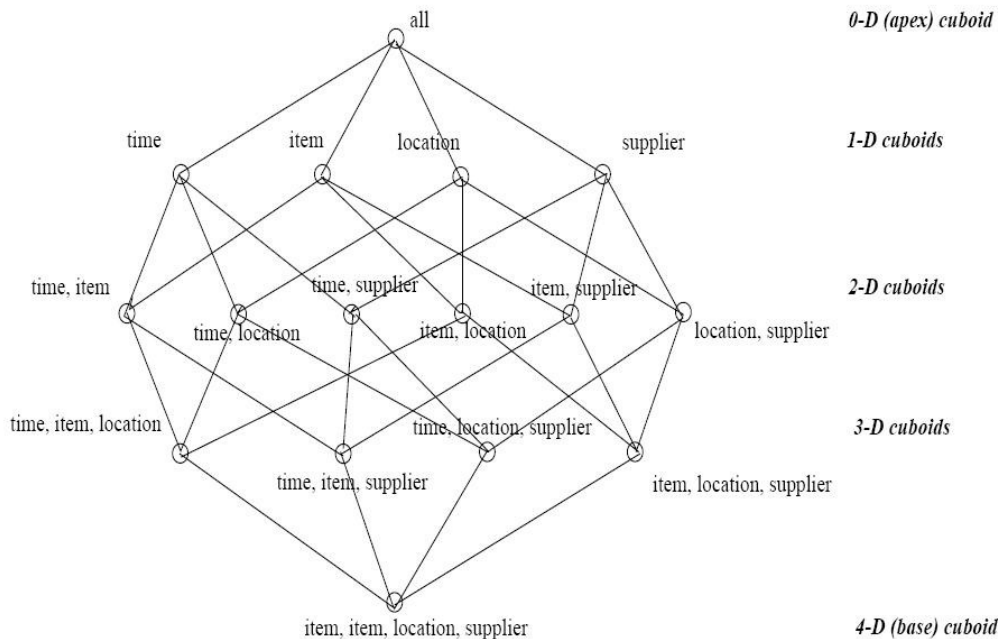
Tabelarni podaci za slučaj tri dimenzije (lokacija, vrsta artikla, vreme) i jedne mere (Iznos).

Trodimenziona OLAP kocka za prethodne tabelarne podatke.

Primer: Vizualizacija četvorodimenzione OLAP kocke preko trodimenzionih OLAP kocki od kojih svaka odgovara jednoj vrednosti četvrte dimenzije (isporučilac).

"Latisa kuboida" - sve moguće kocke za sve dimenzije (prethodni primer). U SQL jeziku običan GROUP BY generiše jedan kuboid, a GROUP BY CUBE celu latisu.

Operacije transformacije nad OLAP kockom (implementira ih OLAP Browser):

SLICE	Izdvajanje svodnih podataka za dati uslov po jednoj dimenziji. Rezultat je OLAP podkocka.
DICE	Izdvajanje svodnih podataka po datim uslovima dve ili više dimenzija. Rezultat je OLAP podkocka.
PIVOT (ROTATE)	Operacija vizualizacije koja obrće dimenzione ose radi alternativnog prikaza podataka.
ROLL UP (DRILL UP)	Svođenje OLAP kocke, bilo penjanjem po hijerarhiji dimenzije bilo izostavljanjem jedne dimenzije.
DRILL DOWN	Detaljizacija OLAP kocke, bilo spuštanjem po hijerarhiji dimenzije bilo uvođenjem jedne nove dimenzije. Obrnuto od ROLL UP.

U OLAP kocki se pri analizi uz izabrane dimenzije javlja samo jedna izabrana mera. Od dodatnih OLAP operacija najznačajnije su:

DRILL ACROSS	Operacija sa dve ili više tabela fakata, pri čemu između njih mora postojati mogućnost spajanja.
DRILL THROUGH	Detaljizacija OLAP kocke spuštanjem do nivoa izvornih tabela baze podataka nad kojima je definisana OLAP kocka.

Ilustracija OLAP operacija:

